

Foto Glenn Murberg 20090510

Vänga Kyrka

Det kristna läran kom till Vänga tidigt och som jag skrev i mitt förra blogginlägg att det har funnits en stavkyrka som en som står i Hedared. När Vänga gamla stenkyrka revs år 1905 så fann man lämningar efter en ännu äldre kyrka i form av breda plankor vackert utsirade ekplankor. Man hittade också ganska många silvermynt av olika storlekar. Det var mynt som, enligt sakkunskapen var av den äldsta typ man känner till. Det fanns många intressanta föremål fanns i kyrkan finns nu förvarade på Borås Museum. Forntidsviket kördes med häst och vagn till Fristad varifrån det transportades med tåg till Stockholm. Avsikten var att man skulle bygga upp den gamla kyrkan, virket lagrades med alltsammans förstördes vid en brand på Galärvarvet på 1920-talet. De gravrösen man har funnit i Vänga tyder även på tidig bosättning. Vid odling har man funnit många sten- och flintredskap, dels på ett gravfält på Vänga Nygårdens ägor, norr om Vänga damm strax intill Vänga skola, dels på Vänga Stommens ägor inte långt ifrån kyrkan.

Foto Glenn Murberg 20090510

Den kyrka som finns i Vänga i dag uppfördes åren 1905-1906 efter ritningar av arkitekt Fredrik Falkenberg. Kyrkan har en stomme av granit och består av ett långhus med ett rakt smalare kor i öster och torn i väster, norr om koret finns en sakristia. Av stavkyrkans inventarier finns endast dopfunten och på funten är placerat ett koniskt trälock. Det är tillverkat år 1645, grönmålat och har ett litet hur på toppen. Det kan vara fråga om ett duvslag och symboliserar då kyrkan där den helige Ande bor. Det kan syfta på 84:e psalmen i Psaltaren som liknar tryggheten hos Gud vid den som en fågel erfar som får komma hem till sitt näste. Eller är det lilla konstnärligt utsirade huset möjligheten en avbildning av den äldsta kyrkan på platsen, stavkyrkan?

Kyrkan fick en grundlig renovering år 1956 i samband med 50-årsjubileet och i restaureringskommittén ingick dåvarande folkskoleläraren Sven Wängqvist och de båda kyrkvårdarna Johan Eriksson och Rudolf Efraimsson. Bänkarna målades om i ljusare färger, de ursprungliga färgerna på predikstol och altare togs fram och orgeln från år 1870, som år 1925 inköptes från Vilske-Kleva renoverades. Målnings och restaureringsarbetet utfördes enligt förslag av konservator Thorbjörn Engblad i Alingsås. De båda inventarierna från gamla kyrkans tid, altarprydnaden och predikstolen är värdefulla. Altarprydnaden är från slutet av 1600-talet och är skickligt utförd. I mitten hänger en målning föreställande korsfästelsen. Denna är omramad av vackra träsniderier i barock. Predikstolen som med sitt träsnideri går i samma stil och upptar de fyra evangelisterna samt inskriptioner bland annat årtalet 1736.